देवतांची उपासना : शिव – खंड २

शिवाच्या उपासनेमागील शास्त्र

मराठी (Marathi)

संकलक

हिंदु राष्ट्राच्या स्थापनेचा उद्‌घोष करणारे

सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. जयंत बाळाजी आठवले

पू. संदीप गजानन आळशी

सनातन संस्था

卐 सनातनच्या ग्रंथांची भारतातील भाषांनुसार संख्या 卐

मराठी ३४३, इंग्रजी २०१, कन्नड १९७, हिंदी १९५, गुजराती ६८, तेलुगु ४५, तमिळ ४३, बंगाली २९, मल्ल्याळम् २४, ओडिया २२, पंजाबी १३, नेपाळी ३ अन् आसामी २

जानेवारी २०२४ पर्यंत ३६४ ग्रंथांच्या १३ भाषांत ९५ लाख ७५ सहस्र प्रती प्रसिद्ध !

ग्रंथाच्या संकलकांचा परिचय

सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. जयंत आठवले यांच्या आध्यात्मिक संशोधनकार्याचा संक्षिप्त परिचय

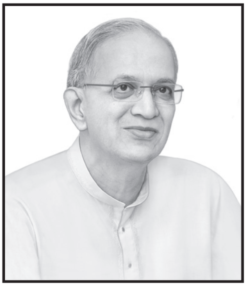

१. ‘ईश्वरप्राप्तीसाठी कला’ याविषयी मार्गदर्शन आणि संगीत, नृत्य इत्यादी कलांचे सात्त्विक सादरीकरण करण्याविषयी संशोधन

२. आचारपालनातील कृती, धार्मिक कृती आणि बुद्धीअगम्य घटना यांचे वैज्ञानिक उपकरणांद्वारे संशोधन

३. शारीरिक आणि मानसिक, तसेच वाईट शक्तींच्या त्रासांवरील उपायपद्धतींविषयी संशोधन

४. १०.१.२०२४ पर्यंत २ बालक-संतांची, तसेच ६० टक्क्यांहून अधिक आध्यात्मिक पातळी असलेल्या २२९ अन् अन्य ९१० दैवी बालकांची ओळख समाजाला करून दिली आहे. दैवी बालकांविषयी संशोधनही चालू आहे.

५. स्वतःचा (सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांचा) देह, स्वतःच्या वापरातील वस्तू यांच्यातील दैवी पालटांविषयी संशोधन अन् स्वतःच्या महामृत्यूयोगाचा संशोधनात्मक अभ्यास

(संपूर्ण परिचयासाठी वाचा – **www.Sanatan.org**)

सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांचे साधकांना आश्वासन !

स्थूल देह असे स्थळकाळाची मर्यादा ।
कैसे असू सर्वदा सर्वा ठायी ।।
सनातन धर्म माझे नित्य रूप ।
त्या रूपे सर्वत्र आहे सदा ।। – जयंत बाळाजी आठवले
१५.५.१९९६

पू. संदीप गजानन आळशी यांचा परिचय

सनातनच्या ग्रंथांच्या निर्मितीची सेवा करण्यासह राष्ट्रजागृती आणि धर्मप्रसार करणारे प्रसारसाहित्य (उदा. सनातन पंचांग, धर्मशिक्षण फलक इत्यादी) यांसाठी लेखन करतात. साधना, राष्ट्र अन् धर्म यांसंबंधी नियतकालिक ‘सनातन प्रभात’मधून प्रबोधनपर लेखनही करतात.

अनुक्रमणिका

(काही वैशिष्ट्यपूर्ण मथळे खाली दिले आहेत.)

१. **उपासना** ८

१ अ. पूजेसाठी सिद्ध (तयार) होणे : भस्म लावणे आणि रुद्राक्षधारण ८

१ आ. शिवतत्त्व आकर्षित आणि प्रक्षेपित करणाऱ्या आकृतीबंधाचा वापर करणे ३२

१ इ २. शिवालयात पिंडीचे दर्शन घेण्याची पद्धत ३८

१ उ १. थंड पाणी आणि दूध यांनी स्नान घालणे ४१

१ उ ३. भस्माचे तीन आडवे पट्टे ओढणे ४२

१ उ ४. पांढऱ्या अक्षता, श्वेत पुष्पे आणि त्रिदल बेल वाहण्याचे कारण ४२

१ उ ७. पिंडीवर पाण्याची संततधार असण्यामागील कारण ४६

१ औ. शिवाला अर्धप्रदक्षिणा का आणि कशी घालतात ? ५४

१ अं. शिवाशी संबंधित प्रमुख व्रते अन् उत्सव : प्रदोष व्रत, सोळा सोमवार व्रत, शिवप्रदक्षिणा व्रत, श्रावणी सोमवार, शिवामूठ (शिवमुष्टिव्रत), हरितालिका आणि महाशिवरात्र ५५

१ क. शिवमहिम्नस्तोत्र आणि शिवकवच ६१

१ ग. शिवजप : ‘ॐ’ लावून जप कोणी करावा आणि कोणी करू नये ६२

१ घ. शिव गायत्री आणि महामृत्युंजयमंत्र ६४

१ छ १. शिवमंदिराची वैशिष्ट्ये आणि शिवमंदिराच्या संदर्भातील अनुभूती ६५

२. शिवाचे निस्सीम उपासक असलेले हिंदूंचे तेजस्वी राजे ! ७१

३. शैव संप्रदाय : नाथ संप्रदाय आणि वीरशैव (लिंगायत) ७१

३ अ. नाथ संप्रदाय ७१

३ अ १. भागवतातील मूळ सिद्धपुरुष आणि त्यांचे अवतार ७२

३ आ. वीरशैव (लिंगायत) ७३

३ आ १. लिंगस्थलाचे तीन भाग ७४

३ आ २. शक्ती ३ आ ३. भक्ती ७४

३ इ. शिवोपासकांनी सांप्रदायिक अहं बाळगू नये ! ७५

卐 संकलकांचा वैज्ञानिक दृष्टीकोन आणि अन्य माहिती ७८

परात्पर गुरु डॉ. जयंत आठवले यांच्या ‘सच्चिदानंद परब्रह्म’ या उपाधीविषयी विवेचन !

१३.७.२०२२ पासून ‘सप्तर्षी जीवनाडीपट्टी’च्या वाचनाच्या माध्यमातून सप्तर्षींनी आज्ञा केल्याप्रमाणे परात्पर गुरु डॉ. आठवले यांना ‘सच्चिदानंद परब्रह्म’ ही उपाधी लावण्यात येत आहे. त्यापूर्वी त्यांना ग्रंथांमध्ये ‘प.पू.’ आणि ‘परात्पर गुरु’ या उपाध्यांनी संबोधले आहे. यानुसार ग्रंथाच्या मुखपृष्ठावर आणि ग्रंथात तसा तसा उल्लेख केला आहे.

मनोगत

प्रत्येक देवतेचे विशिष्ट असे ‘उपासनाशास्त्र’ आहे, म्हणजेच प्रत्येक देवतेच्या उपासनेच्या अंतर्गत प्रत्येक कृती विशिष्ट प्रकारे करण्यामागे शास्त्र आहे. हे शास्त्र जाणून केलेल्या योग्य कृतींमुळे उपासकाला त्या देवतेच्या तत्त्वाचा अधिकाधिक लाभ होण्यास साहाय्य होते. या दृष्टीकोनातून प्रस्तुत ग्रंथात शिवपूजेपूर्वी पूजकाने स्वतःला कसे भस्म लावावे, शिवासमोर कोणती रांगोळी काढावी, शिवाला कोणती फुले किती संख्येने वाहावीत, त्याला कोणत्या उदबत्तीने ओवाळावे, कोणत्या गंधाचे अत्तर शिवाला अर्पण करावे आदींचे विवेचन केले आहे.

शिवाची दैनंदिन उपासना करणाऱ्यांसह सोळा सोमवार, श्रावणी सोमवार, शिवामूठ, हरितालिका, महाशिवरात्र, यांसारखी व्रते अन् उत्सव करणाऱ्या शिवभक्तांनाही या ग्रंथात केलेले त्या संबंधींचे विवेचन उपयुक्त ठरेल.

हा ग्रंथ वाचून शिवाच्या उपासकांची शिवावरील श्रद्धा दृढ होवो आणि त्यांना अधिक साधना करण्याची प्रेरणा मिळो, ही श्री गुरुचरणी प्रार्थना ! – **संकलक**

टीप : ग्रंथात काही सूत्रांच्या शेवटी मराठी किंवा इंग्रजी संकेतांक केवळ कार्यालयीन सोयीसाठी दिले आहेत.

सनातनच्या दोन सद्‌गुरूंच्या नावांच्या आधी विशिष्ट आध्यात्मिक उपाधी लावण्यामागील कारण

जीवनाडीपट्टी-वाचनाद्वारे सप्तर्षींनी केलेल्या आज्ञेनुसार १३.५.२०२० पासून सद्‌गुरु (सौ.) बिंदा नीलेश सिंगबाळ यांना ‘श्रीसत्‌शक्ति (सौ.) बिंदा नीलेश सिंगबाळ’ आणि सद्‌गुरु (सौ.) अंजली मुकुल गाडगीळ यांना ‘श्रीचित्‌शक्ति (सौ.) अंजली मुकुल गाडगीळ’ असे संबोधले जात आहे. या संतद्वयी सच्चिदानंद परब्रह्म डॉ. आठवले यांच्या आध्यात्मिक उत्तराधिकारी आहेत.